

A. Prinke, P. Makarowicz, R. Pietrzak, D. Prinke

Szczuczyn, st. 5, gm. Szamotuły, woj. poznańskie, AZP 47-24/54

Informator Archeologiczny : badania 27, 21-22

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Usytuowanie obiektów kultury pucharów lejkowatych w granicach wykopu w powiązaniu z lokalizacją sondażu w obrębie cypla terenu sugeruje, iż badane obiekty znajdowały się na wschodnich peryferiach osady.

Spytkowice, st. 26
gm. loco, woj. bielskie
AZP 103-52/26

Wojewódzki Konserwator Zabytków
Archeologicznych w Bielsku-Białej

Badania prowadził mgr S. Dryja. Udział wzięli absolwenci i studenci Instytutu Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Bielsku-Białej. Drugi sezon badań. Osada kultury ceramiki wstęgowej rytej.

Kontynuowano badania zachodniej części stanowiska. W wykopie o łącznej powierzchni 75 m² (przebadano ar „0” ćw. b, ar 1E ćw. a i c) natrafiono na 6 obiektów archeologicznych. Wszystkie one związane są z kulturą ceramiki wstęgowej rytej. Najbogatszego materiału dostarczyła jama nr 2. Ze stanowiska pochodzą duże ilości fragm. ceramiki, w tym kilka ze zdobieniem nutowym i przęślik. W inwentarzu kamiennym uderza bogactwo rdzeni, niemal 100% frekwencja krzemienia jurajskiego podkrakowskiego oraz niski wskaźnik narzędzi. W zespole narzędziowym uwagę zwracają 4 trapezy oraz kilka innych narzędzi o nawiązaniach mezolitycznych.

Badania powinny być kontynuowane.

Szczuczyn, st. 5
gm. Szamotuły, woj. poznańskie
AZP 47-24/54

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu

Badania prowadzili dr A. Prinke oraz mgr mgr P. Makarowicz, R. Pietrzak i D. Prinke. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Osada wielokulturowa.

Badania wykopaliskowe podjęto w trybie interwencyjnym, w związku z niszczeniem obiektu na skutek nielegalnego wybierania piasku.

Stanowisko położone jest na rozległym cyplu, wcinającym się w wyraźnie wykształconą w tym miejscu dolinę rzeki Samy, w odległości ok. 100 m od jej koryta, i zajmuje obszar ok. 2-2,5 ha.

Badania przeprowadzono na powierzchni ok. 300 m², zabezpieczając ponad 40-metrowy odcinek krawędzi plaśnicy. Stwierdzono ślady wielokrotnego zasiedlania tego terenu. Odkryto m.in.: fragmentarycznie zachowaną warstwę kulturową związaną z eksploatacją stanowiska w neolicie i wczesnej epoce brązu, 49 ziemnych partii dużych obiektów o różnej, nieustalonej często chronologii i funkcji oraz ślady po ponad 80. dolach posłupowych.

Z obszaru badań pochodzi także ponad 7 tys. fragm. ceramiki (80% spoza obiektów), z czego: ok. 5 tys. fragm. należy do kultury pucharów lejkowatych, datowanej tu na wczesny odcinek fazy lubońskiej (elementy bolezkie?), 43 zaklasyfikowano do kultury późnej ceramiki wstęgowej, 116 do kultury amfor kulistych, ponad 200 reprezentuje wczesną epokę brązu, ok. 750 kulturę lużycką, ponad 700 kulturę przeworską. Ponadto wystąpiło 15 fragm. ceramiki z okresu wczesnego średniowiecza i ponad 200 fragm. ceramiki z czasów nowożytnych. Pozyskano także liczny inwentarz krzemienisty (ok. 800 egz.) i kamienny (ok. 50 egz., w tym skład kamieni żarnowych).

W wyniku tegorocznych badań wskazać można jedynie na rejon występowania pozostałości budownictwa słupowego, wiążanego z osadnictwem ludności kultury pucharów lejkowatych. Zachowanym fragmentarycznie układom chat towarzyszą źródła uznawane za typowe dla inwentarzy o charakterze przydomowym (bardzo duża ilość ceramiki, przęśliki, żarna i rozcieracze, płyty szlifierskie, uszkodzone narzędzia kamienne).

Dalsze badania winny poszerzyć informacje dotyczące intensywności i charakteru eksploatacji powierzchni stanowiska w poszczególnych fazach zasiedlenia.

Badania będą kontynuowane.

Szumiłowo, st. 14
gm. Radzyń Chełmiński, woj.
toruńskie
AZP 32-47/41

Uniwersytet Mikołaja Kopernika In-
stytut Archeologii i Etnografii w To-
runiu

Badania weryfikacyjne S. Kukawka. Stanowisko wielokulturowe.
Kultura ceramiki wstęgowej rytej, kultura pucharów lejkowatych,
kultura amfor kulistych, kultura łużycka. Neolit i epoka brązu.

* Literatura: *Archeologiczne badania...*, s. 91-99.

Trzciano, st. 34
gm. Wąbrzeźno, woj. toruńskie
AZP 35-45/115

Muzeum w Grudziądzu

Badania prowadził mgr Ryszard Kirkowski. Finansowane przez
Urząd Wojewódzki w Toruniu i Urząd Gminy w Wąbrzeźnie. Pier-
wszy sezon badań. Osada kultury ceramiki wstęgowej rytej.

Stanowisko odkryte zostało w trakcie badań powierzchniowych prowadzonych w ramach AZP w 1986 r. Położone jest na pograniczu wsi Trzciano i Ryńsk, na polach Eugeniusza Kutuły z Trzciana. Zajmuje krawędź rozległego wyniesienia, opadającego łagodnymi stokami ku dolinie Bachy. Jest obecnie wyniesione ponad dno ok. 10 m.

Badania prowadzone w okresie od 1 do 9 sierpnia 1993 r. skoncentrowane były na zlokalizowaniu obiektów kultury ceramiki wstęgowej rytej, na których obecność wskazywała stosunkowo liczna obecność ceramiki tej kultury na powierzchni stanowiska. W tym celu wykonano ok. 150 dołków o głębokości do 40 cm — do poziomu calca. Siecią tych dołków pokryto powierzchnię ok. 0,5 ha. Odkryto w ten sposób tylko jeden obiekt datowany na kulturę ceramiki wstęgowej rytej, położony we wschodniej części stanowiska. W miejscu tym założono wykop badawczy o wymiarach 3 x 4 m. Po zdjęciu warstwy ornej, na tle gliniastego calca odsłonięto nieregularną plamę intensywnie czarnej ziemi, którą określono wstępnie jako obiekt 1. Po rozpoczęciu jego eksploracji i zdjęciu 10 cm wypełni-ska stwierdzono obecność czterech obiektów, które określono jako obiekty: 1, 1a, 1b, 1c.

Materiał ruchomy pozyskano z obiektów 1 i 1a — łącznie 607 fragm. ceramiki, 65 krzemieni, 4 płyty szlifierskie, 2 tłuki kamienne, 2 gładziki.

Chronologię określoną na podstawie materiału ceramicznego z obiektu 1 można odnieść na II, a być może na przełom II i III fazy kultury ceramiki wstęgowej rytej na ziemi chełmińskiej. Ceramika pochodząca z obiektu 1a jest niewątpliwie młodsza i można ją uważać za jeden z najpóźniejszych zespołów tej kultury na tym terenie: świadczy o tym obecność ceramiki kultury późnej ceramiki wstęgowej.

Badania dostarczyły niezwykle interesujących wyników — po raz pierwszy na ziemi chełmińskiej stwierdzono obecność przecinających się obiektów kultury ceramiki wstęgo-